

ПЛАН НА ЛЕКЦИЯТА

МОДЕЛИ НА НАДЕЖДНОСТ - ОСНОВНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

- Общи понятия за моделите на надеждност
- Статистическа обработка на резултатите от изпитването и определяне показателите на надеждността
- Закони в надеждността за дискретни разпределения
- Закони в надеждността за непрекъснати разпределения

ОБЩИ ПОНЯТИЯ ЗА МОДЕЛИТЕ НА НАДЕЖДНОСТ

В основата на процесите, водещи до възникване на откази в електронните изделия (системи, апаратура, устройства, модули, елементи) лежат *обща закономерности*.

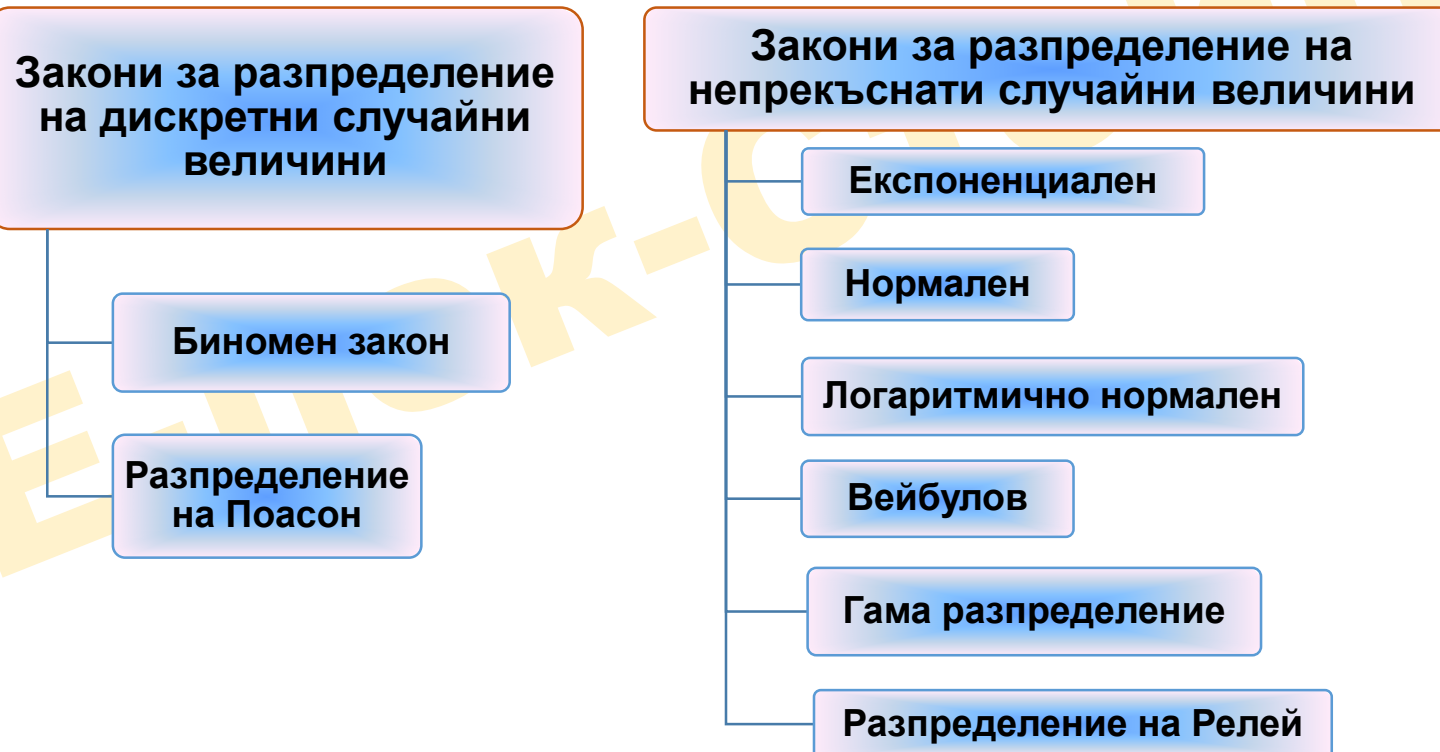
Затова разпределението на случайните величини, описващи реалните процеси на възникване на откази *могат приближено да се заменят* с някои известни разпределения от теорията на вероятностите.

ЗАБЕЛЕЖКА!

При анализа и оценката на надеждността в електрониката, конкретните електронни изделия (система, апаратура, устройство, модул, компонент, елемент) ще наричаме и означаваме за краткост с обобщеното понятие *«обект»*.

ВИДОВЕ ЗАКОНИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ИЗПОЛЗВАНИ В ЕЛЕКТРОНИКАТА

В теорията на надеждността най-широко разпространение са получили следните закони на разпределение:

ОСНОВНИ СЪПКИ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА МОДЕЛ НА НАДЕЖДНОСТ

При решаване на задачи за оценка и прогнозиране на работоспособност на обекта трябва да има **МАТЕМАТИЧЕСКИ МОДЕЛ ЗА АНАЛИТИЧНО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ПОКАЗАТЕЛИТЕ ЗА НАДЕЖДНОСТ.**

Съпка 1

Провеждане
на
изпитвания

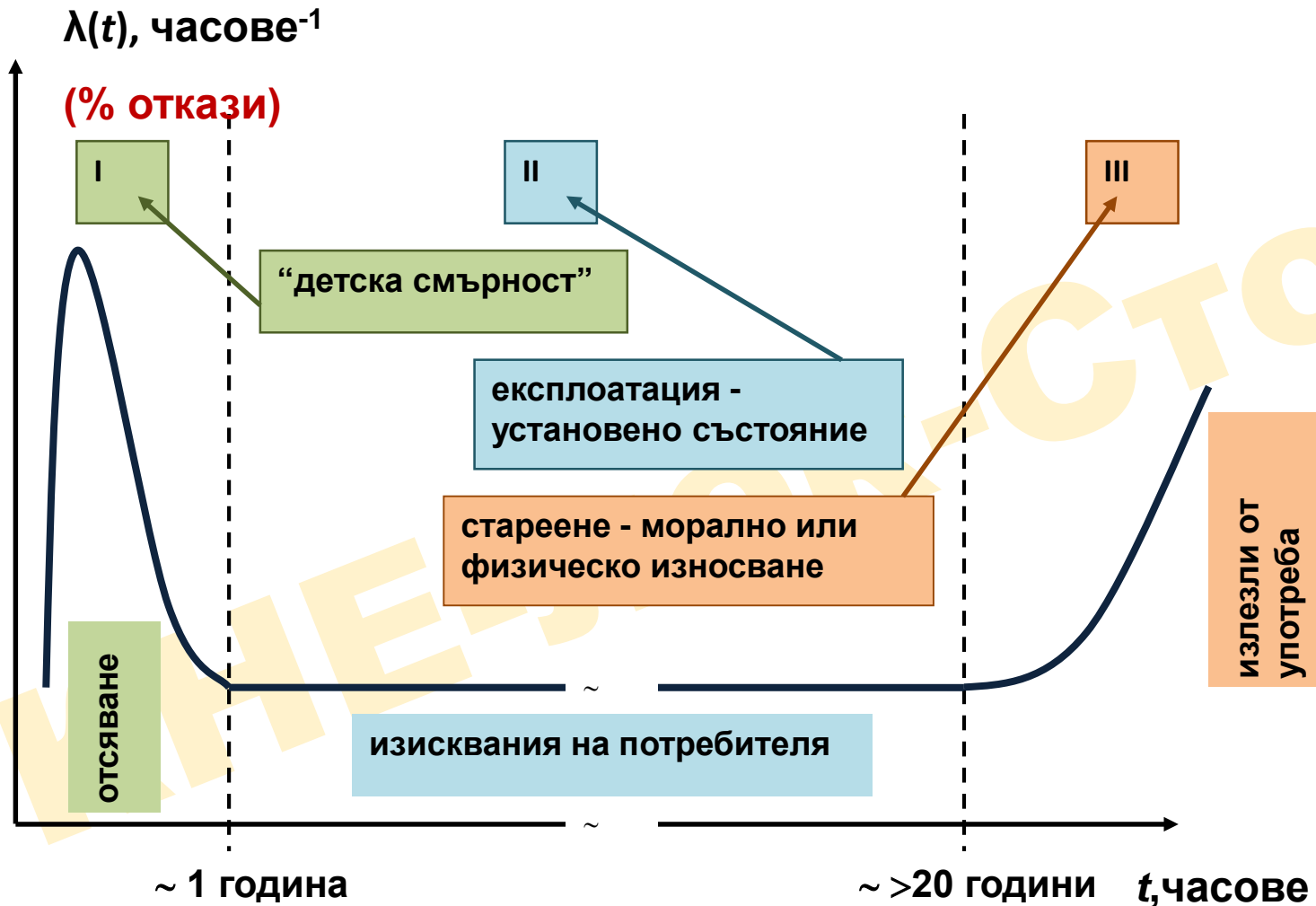
Съпка 2

Изчисляване
на статистически
оценки

Съпка 3

Апроксимация
на
аналитични
функции

ИЗМЕНЕНИЕ НА ИНТЕНЗИВНОСТТА НА ОТКАЗИТЕ ВЪВ ВРЕМЕТО

За да се класифицират моделите на надеждност и да се определят възможните им приложения, трябва да се изясни как се изменя безотказността на обектите при тяхната експлоатация.

Опитът показва, че изменението на интензивността на отказите $\lambda(t)$ на електронните изделия се описва с U-образна крива, следваща формата на вана/корито. Затова често се нарича "крива на ваната (bathtub curve)". Открояват се три характерни периода - I, II и III.

ХАРАКТЕРНИ ПЕРИОДИ ЗА ВРЕМЕТО НА ЖИВОТ

I период – интензивността на отказите е променлива и повишена, поради ранни откази от дефекти в производството, монтажа и настройка. Понякога със завършването на този период се свързва гаранционното обслужване, когато отстраняването на откази се извършва от производителя.

II период – интензивността на отказите се намалява и *практически остава постоянна*. Отказите имат случаен характер. Дължат се преди всичко на неспазване условията на експлоатация, случайни изменения на натоварването, неблагоприятни външни условия и т.н.

III период – интензивността на отказите нараства поради увеличаване на отказите от износване, стареене и др. причини, свързани с продължителната експлоатация

Видът на аналитичната функция, описваща изменението на показателите на надеждността, определя закона за разпределение на случайната величина, който се избира в зависимост от свойствата на обекта, условията на работа и характерът на отказите.

СТАТИСТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПИТВАНЕТО ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ ПОКАЗАТЕЛИТЕ НА НАДЕЖДНОСТТА

Постановка:

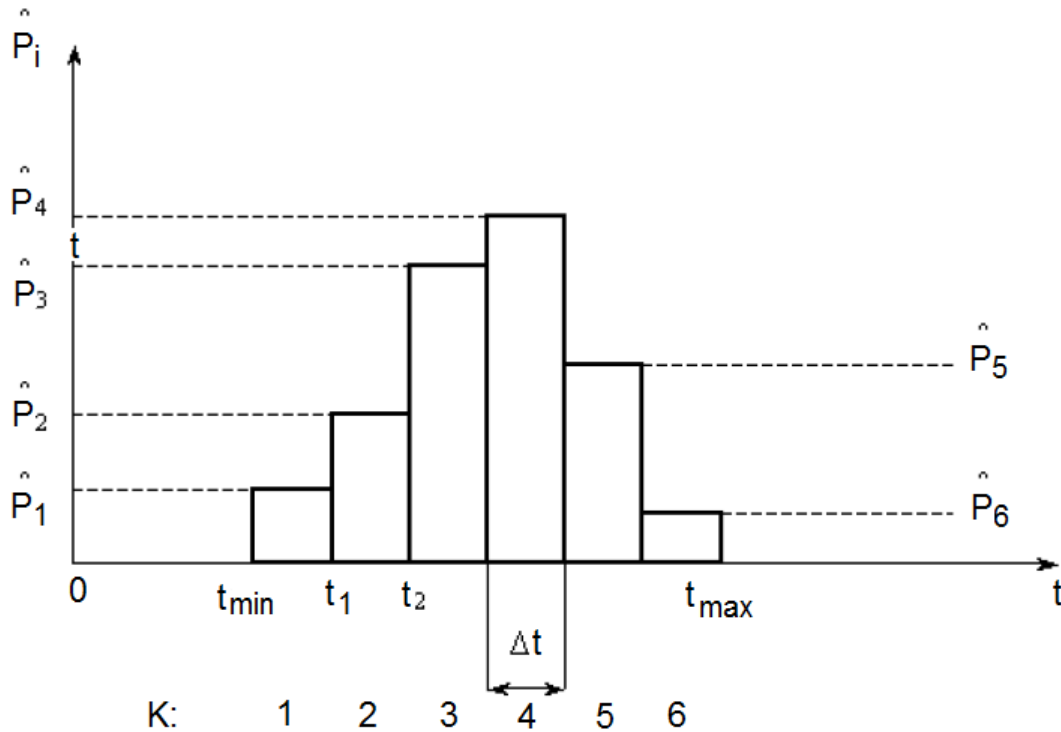
- налични резултати от изпитване на N на брой невъзстановими еднакви изделия
- масив от данни за времето до отказ (ТТФ), който формира статистическа извадка
- извадката характеризира случайната величина ТТФ $T=\{t\}$

Същност на изследването:

- трябва да се избере закон за разпределение чрез апроксимация (изглаждане) и да се провери правилността на избора
- изборът на една или друга апроксимираща функция носи характер на хипотеза
- експерименталните данни могат с голямо или с по-малко *правдоподобие* да потвърждават или отхвърлят справедливостта на една или друга хипотеза, посредством определени критерии

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Формиране на статистически ред:

❖ За компактност и нагледност извадката от стойности за TTF се представя графично чрез хистограма

Възможен вид хистограма за представяне на статистически ред

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Изчисляване на емпиричната функция

❖ Определят се статистическите оценки на показателите за надеждност:

➤ Функцията на разпределението на отказите – (оценка на вероятността за отказ)

$n(t_i)$ – брой
подложени на
изпитване за
време t_i

N – брой
работоспособни

$$\hat{Q}(t_{\min}) = \frac{n(t_{\min})}{N} = 0$$

$$\hat{Q}(t_1) = \frac{n(t_1)}{N} = \frac{\Delta n(t_{\min}, t_1)}{N} = Q_1$$

$$\hat{Q}(t_2) = \frac{n(t_2)}{N} = \frac{\Delta n(t_{\min}, t_1) + \Delta n(t_1, t_2)}{N} = Q_1 + Q_2$$

.....

$$\hat{Q}(t_{\max}) = \frac{n(t_{\max})}{N} = \sum_{i=1}^k Q_i = 1$$

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

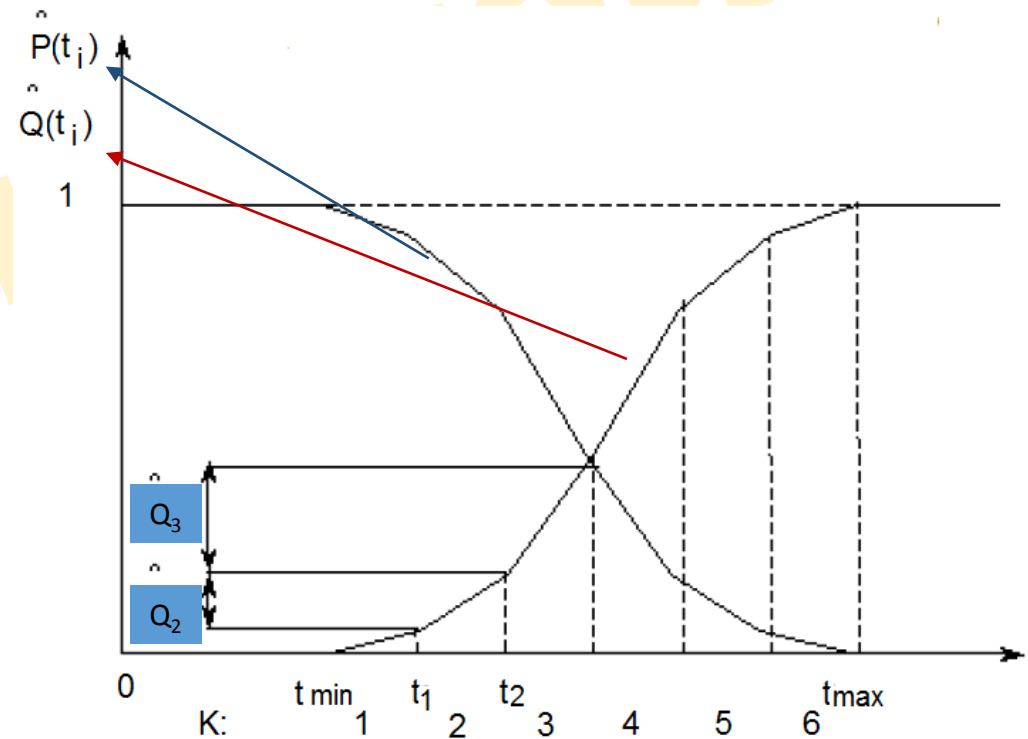
Изчисляване на емпиричната функция

❖ Определят се статистическите оценки на показателите за надеждност:

➤ Функцията на надеждността – (оценка на вероятността за безотказна работа)

$$\hat{P}(t_{\min}) = 1 - \hat{Q}(t_{\min}) = 1$$

$$\hat{P}(t_{\max}) = 1 - \hat{Q}(t_{\max}) = 0$$

Графика на статистическата оценка

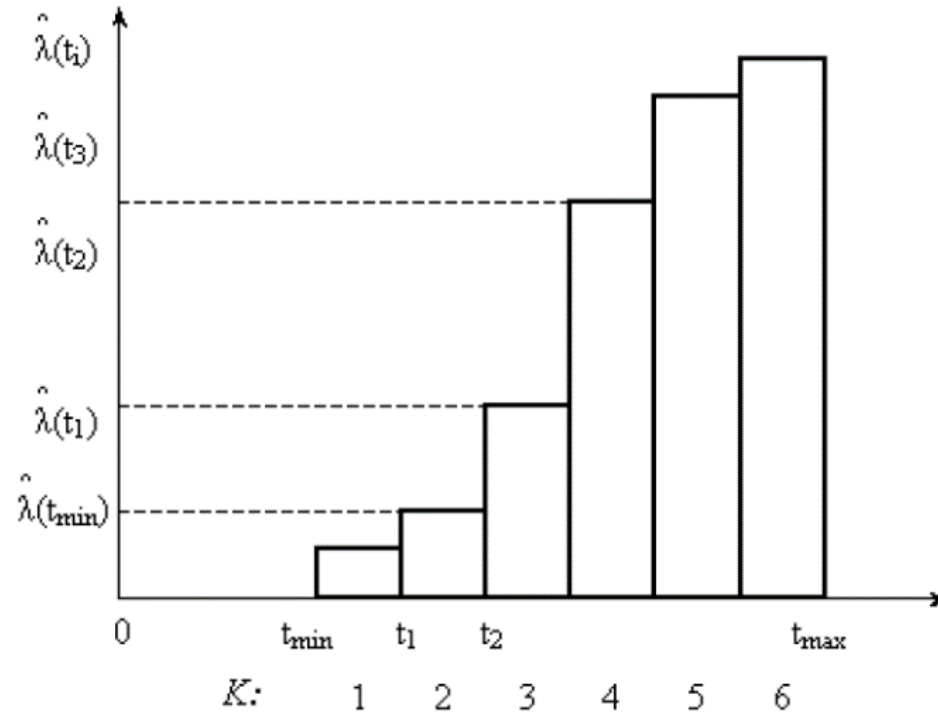
СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Изчисляване на емпиричната функция

❖ Определят се статистическите оценки на показателите за надеждност:

➤ **Интензивност на отказите – (оценка на интензивността λ)**

$$\hat{\lambda}(t_i) = \frac{\Delta n(t_i, t_{i+1})}{N(t_i) \times \Delta t} = \frac{\Delta n(t_i, t_{i+1})}{[N - n(t_i)] \Delta t}$$

Графика на статистическата оценка

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Пресмятане на статистическите оценки на числовите характеристики

❖ С оценка на характеристиките се определят:

➤ Оценка на средното ТТФ – (статистическо средно)

$$\hat{T}_0 = \sum_{i=1}^K \tilde{t}_i \times \hat{P}_i$$

➤ Оценка на дисперсията на ТТФ– (емпирична дисперсия)

$$\hat{D} = \sum_{i=1}^K (\ddot{t}_i - \hat{T}_0)^2 \hat{P}_i$$

$\ddot{t}_i = t_i + \Delta t/2 = t_{i+1} - \Delta t/2$ - средата на i -тия интервал ТТФ

➤ Оценка на средно квадратично отклонение

$$\hat{D} = \hat{S}^2$$

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

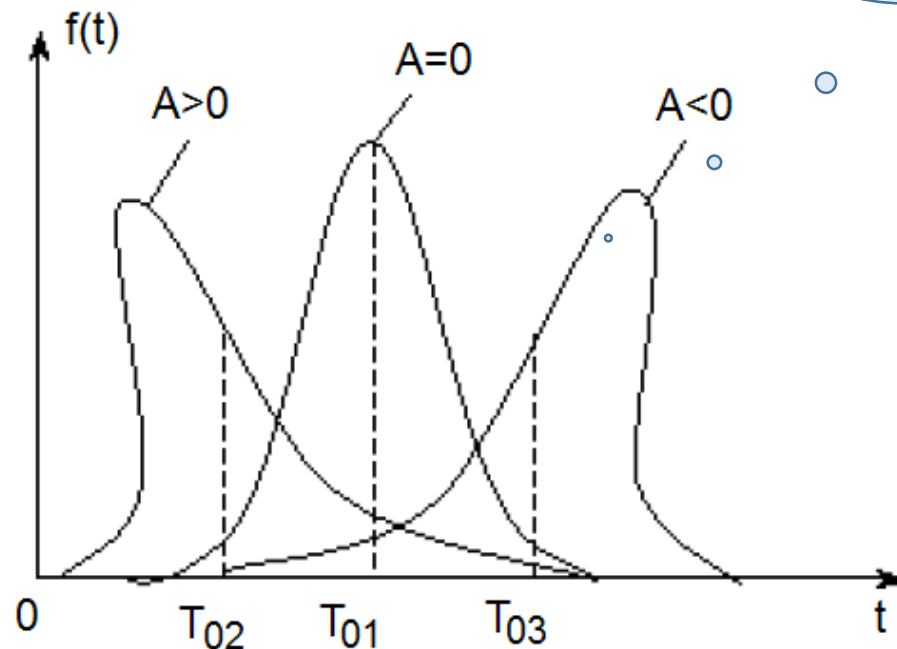
Пресмятане на статистическите оценки на числовите характеристики

❖ Оценки и някои спомагателни характеристики на разсейване на случайната величина T:

➤ Извадков коефициент на асиметрия на TTF

$$A = \frac{\sum_{i=1}^K (\tilde{t}_i - \hat{T}_0)^3 \hat{P}_i}{\hat{S}^3}$$

за избор на
апроксимираща
функция

асиметрия

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

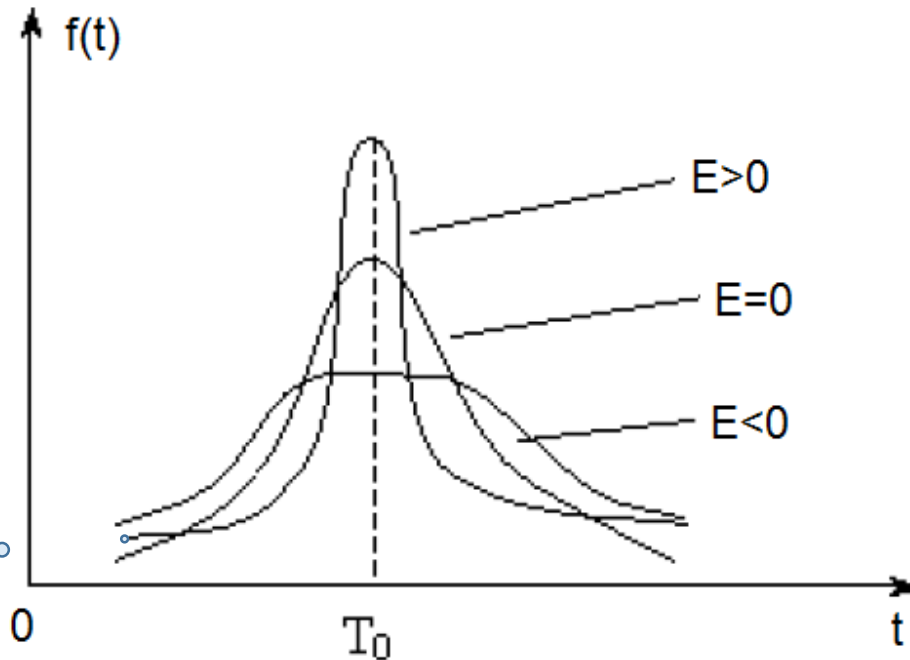
Пресмятане на статистическите оценки на числовите характеристики

❖ Оценки и някои спомагателни характеристики на разсейване на случайната величина T :

➤ Извадков ексцес на ТТФ

$$E = \left[\sum_{i=1}^K (\tilde{t}_i - \hat{T}_0)^4 \hat{P}_i / \hat{S}^4 \right] - 3$$

стръмност

за избор на
апроксимираща
функция

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

- ❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

Забележка! Неопределена и субективна процедура, зависи от априорното познаване на обекта и свойствата му, условията на работа и от анализа на вида на графиките $\hat{P}(t)$, $\hat{f}(t)$ и $\hat{\lambda}(t)$

- Нека е избран хипотетичен закон на разпределение със зададена теоретична pdf с неизвестни параметри $a, b, c, \dots$

$$f(t) = \Psi(t, a, b, c, \dots)$$

- Трябва параметрите да се подберат така, че $f(t)$ най-добре да изглажда степенчатата графика

$$\hat{f}(t)$$

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

➤ Използва се следния подход:

- Изчисляват се параметрите $a, b, c, \dots$, така че най-важните числени характеристики на теоретичното разпределение да са равни на съответните статистически оценки
- На графиката заедно с $\hat{f}(t)$ се построява теоретическата pdf $f(t)$, за визуална оценка на резултата от апроксимацията
- Доколкото наличието на различие е неизбежно, трябва да се отговори на **въпроса** дали то се обяснява с наличието на случайни обстоятелства и дали теоретичното разпределение е избрано погрешно.
- Отговор се дава с изчисляване на критерия за съгласие

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

- ❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

КРИТЕРИЙ ЗА СЪГЛАСИЕ

Дефиниция – *Критерий за съгласие* – критерий за проверка на хипотеза, че случайната величина T , представена със своя извадка, има разпределение от предполагаем тип. Подбор на аналитична функция, която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност.

Забележка! С критерия за съгласие може да се отхвърли избрана хипотеза, ако P е достатъчно голяма, но това не може да служи за доказателство за правилността на хипотезата, а показва само това, че хипотезата не противоречи на данните на експеримента.

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

- ❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

КРИТЕРИЙ ЗА СЪГЛАСИЕ

- Проверката се състои в следното:

- Пресмята се критерий, като мярка за разходимост на теоретичното от емпиричното разпределение. Тази мярка е случайна величина.

От известните критерии най-често се използва критерия на Пирсон χ^2

$$\chi^2 = N \times \sum_{i=1}^k (\hat{P}_i - P_i)^2 / P_i$$

$P_i = f(\dot{t}_i) \Delta t$ - теоретична честота (вероятност) за попадане на случайната величина в интервала $[t_i, t_i + \Delta t]$

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

- ❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

КРИТЕРИЙ ЗА СЪГЛАСИЕ

○ Определя се броя на степените на свобода $R = k - L$
 L - брой независими условия, наложени на честотата $\hat{P}_i$, например:

а) условие $\sum \hat{P}_i = 1$

б) условие за съвпадение $\sum \hat{t}_i \times \hat{P}_i = T_0$

в) условие за съвпадение $\sum (\hat{t}_i - T_0)^2 \times P_i = D$ и т.н.

Най-често $L = 3$. Колкото е по-голяма степента на свобода, толкова повече случайната величина χ^2 се подчинява на разпределението на Пирсон

СТЪПКИ ПРИ ОБРАБОТКАТА НА ДАННИТЕ

Избор на закона на разпределение

- ❖ Подбор на аналитична функция , която най-добре апроксимира емпиричната функция на надеждност

КРИТЕРИЙ ЗА СЪГЛАСИЕ

- По пресметнатите χ^2 и R се определя вероятността P , величината, имаща разпределение по Пирсон с R степени на свобода, да превъзхожда пресметнатата стойност χ^2 .
- Приемане или отхвърляне на хипотеза

Отговорът на въпроса колко малка трябва да бъде вероятността, за да се отхвърли хипотезата за избор на един или друг закон на разпределение е в много отношения неопределен.

На практика ако $P < 0.1$, то се препоръчва да се потърси друг закон на разпределение

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА ДИСКРЕТНИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

БИНОМЕН ЗАКОН (БЗ)

Обикновено се използва при статистически контрол на качеството, когато има много малко сведения за поведението на изделията, а последните трябва да се класифицират на годни и негодни (брак).

Характеризира вероятността за поява на събитие ν в m независими опити.

Ако вероятността за поява на събитието ν в един опит е равна на p (вероятността събитието да не се появи е $q = 1 - p$), а броят на независимите изпитвания е m , то вероятността събитието ν да се появи n -пъти в серия от m опита е P_m^n :

$$P_m^n = C_m^n p^n (1-p)^{m-n} \quad \text{където} \quad C_m^n = \frac{m!}{n!(m-n)!} \quad \text{е цяло положително число}$$

Основни характеристики:

- Математическо очакване $M(\nu) = p \times n$
- Дисперсия $\sigma^2(\nu) = M(\nu) \times q$
- Средно квадратично отклонение $\sigma(\nu) = \sqrt{M(\nu) \times q}$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ЭКСПОНЕНЦИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ЕЗ)

Като правило се използва при оценка надеждността на сложни изделия, отказите на които се обуславят от голям брой компоненти в състава им.
Използва се при изследване ТТФ на неремонтируеми изделия за определяне на времето между съседни откази в ремонтируеми изделия.

Времето между два съседни откази в прост поток от откази е непрекъснатата случайна величина, разпределена експоненциално

$$(1) \quad f(t) = \lambda_0 \exp(-\lambda_0 t)$$

Съответната интегрална функция е

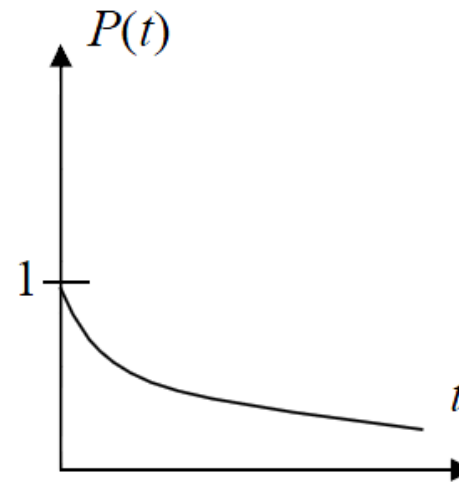
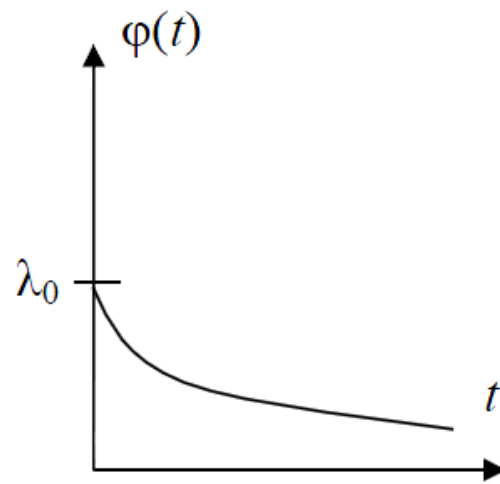
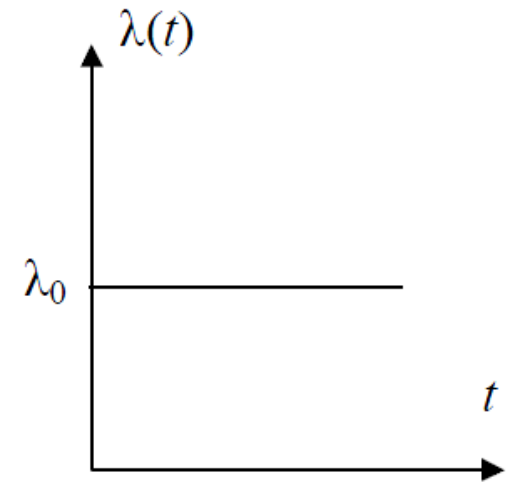
$$(2) \quad F(t) = Q(t) = \int_0^t f(t) dt = 1 - e^{-\lambda_0 t}$$

В периода на нормална експлоатация на електронна апаратура времето на работа между отказите е подчинено на ЕЗ с параметри $\lambda(t) = \lambda_0 = const$

$$(3) \quad P(t) = 1 - Q(t) = e^{-\lambda_0 t} \quad f(t) \text{ удовлетворява (1)}$$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ЭКСПОНЕНЦИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ЕЗ)

$$P(t) = \exp\left(-\int_0^t \lambda(t) dt\right)$$

при $\lambda = \text{const}$

$$P(t) = \exp(-\lambda t)$$

Параметър на разпределението : λ

Основни характеристики:

- Средно време на работа до отказ $T_0(t) = \int_0^{\infty} P(t) dt = 1/\lambda$
- Математическо очакване $M(t) = T = 1/\lambda$
- Дисперсия $D(t) = 1/\lambda^2$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ЭКСПОНЕНЦИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ЕЗ)

ОСОБЕНОСТИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО:

- независимост на интензивността на отказите във времето $\lambda(t) = \text{const}$ – (главна особеност)
- $\lambda(t) = V(t) - \text{const}$
- $T_{\text{cp}} = T_0$
  - не отчита предисторията на процеса – инвариантност на вероятността за безотказна работа на електронните изделия в интервала $(t_0, T_0 + \Delta t)$ към разположението на началото на интервала Δt по абцисната ос
  - трябва да се използва в случаи, когато:
- процесите на стареене и износване в електронните изделия протичат достатъчно бавно
- се анализира сравнително неголям период от времето на живот на изделията
  - използва се при оценка на надеждността на сложни изделия, отказите на които се обуславят от голям брой техни компоненти
  - използва се при изследване ТТФ на неремонтируеми изделия
  - използва се за определяне времето между съседни откази в ремонтируеми изделия

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

НОРМАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (НЗ)

Плътност на вероятността pdf

$$f(t) = \left(\frac{1}{b\sqrt{2\pi}} \right) \exp \left[-\frac{(t-a)^2}{2b^2} \right]$$

Параметри на разпределението:

- a (положително, отрицателно и равно на 0)
- b (положително)

Основни характеристики:

- Математическо очакване $M(T) = a$
- Дисперсия $\sigma^2(T) = b$

Вероятността случайната величина време на работа до отказ t да попадне в интервал (t_1, t_2) е

$$P(t) = P(t_1 \leq t \leq t_2) = \Phi(z_2) - \Phi(z_1)$$

$$\Phi(z) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^z e^{-\frac{t^2}{2}} dt$$

където

е функция на Лаплас (интеграл на вероятността) и

$$z_1 = \frac{t_1 - a}{\sigma}$$

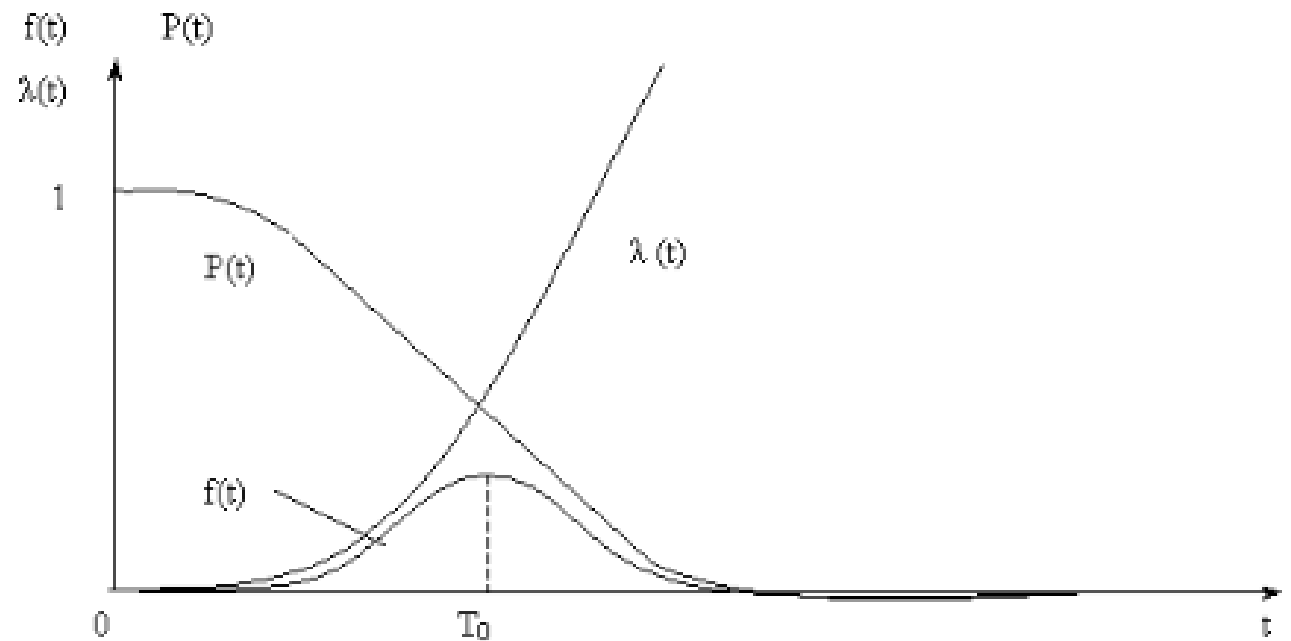
$$z_2 = \frac{t_2 - a}{\sigma}$$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

НОРМАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (НЗ)

ОСОБЕНОСТИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО:

- гранично разпределение, към което се приближават другите закони на разпределение
- универсално и удобно за широки приложения
- добре описва работоспособността на електронни изделия, в процеса на естествено стареене и износване, когато възникват параметрични откази

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ЛОГАРИТМИЧНО НОРМАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ЛНЗ)

ЛНЗ разпределение е логаритъм ($\lg t$) на времето на работа до отказ T

Плътност на вероятността pdf $f(t) = \frac{\mu}{t\sigma^2(t)} \exp\left\{-\frac{[\lg t - M(t)]^2}{2\sigma^2(t)}\right\}$

където $\lg T_0 = M(t)$, $\sigma(t)$, $\sigma^2(t)$ – са съответно математическо очакване, средноквадратично отклонение, дисперсия на случайната величина t , $\mu = 0,4343$

Основни характеристики:

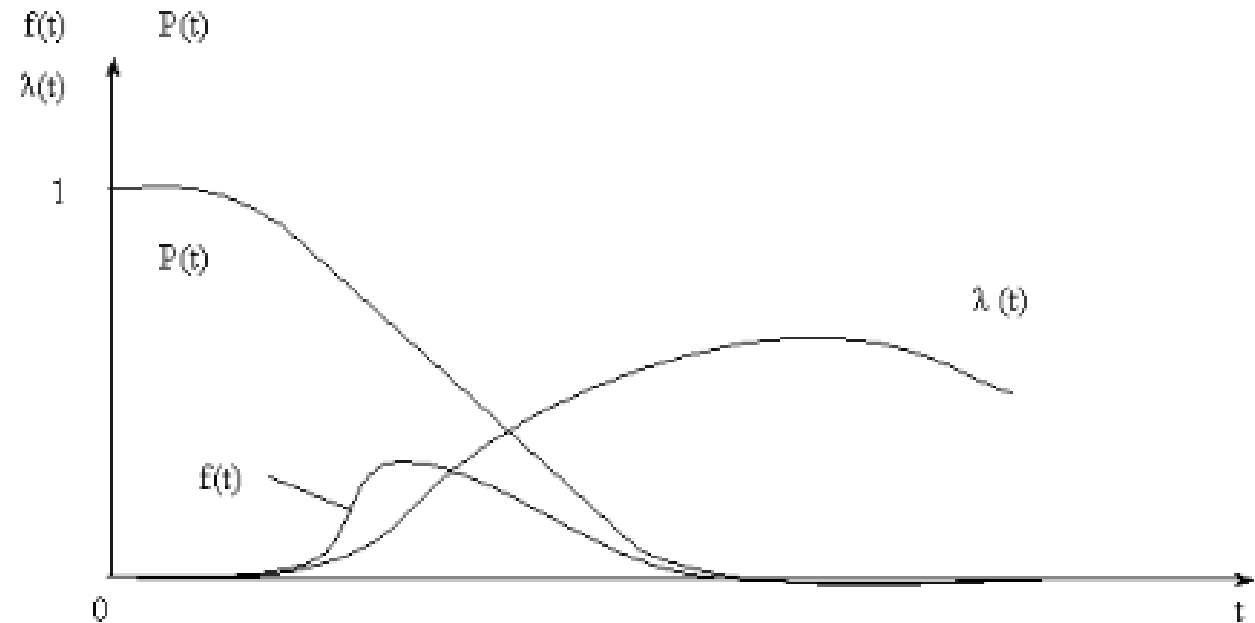
- Математическо очакване $M(t) = T_0 \exp\left[\frac{\sigma^2(t)}{2\mu^2}\right] = T_{cp}$
- Дисперсия $\sigma^2(t) = T_{cp}^2 \left[\left(T_{cp}/T_0\right)^2 - 1\right]$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ЛОГАРИТМИЧНО НОРМАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ЛНЗ)

ОСОБЕНОСТИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО:

- много по-точно от нормалното описва ТТФ за изделия, в които отказ възниква поради стареене, напр. електронни лампи
- за оценка на откази от износване
- за оценка на загуба на време за отстраняване на отказ
- добре апроксимира случайната величина, получавана в хода на умножение на голям брой независими или слабо корелирани случайни величини

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ВЕЙБУЛОВО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ВЗ)

ВЗ е получен емпирично и намира широко приложение

Плътност на вероятностите

$$f(t) = \alpha\beta t^{\beta-1} e^{-\alpha t^\beta}$$

Вероятност за безотказна работа

$$P(t) = 1 - \int_0^t f(t)dt = e^{-\alpha t^\beta}$$

Интензивност на отказите

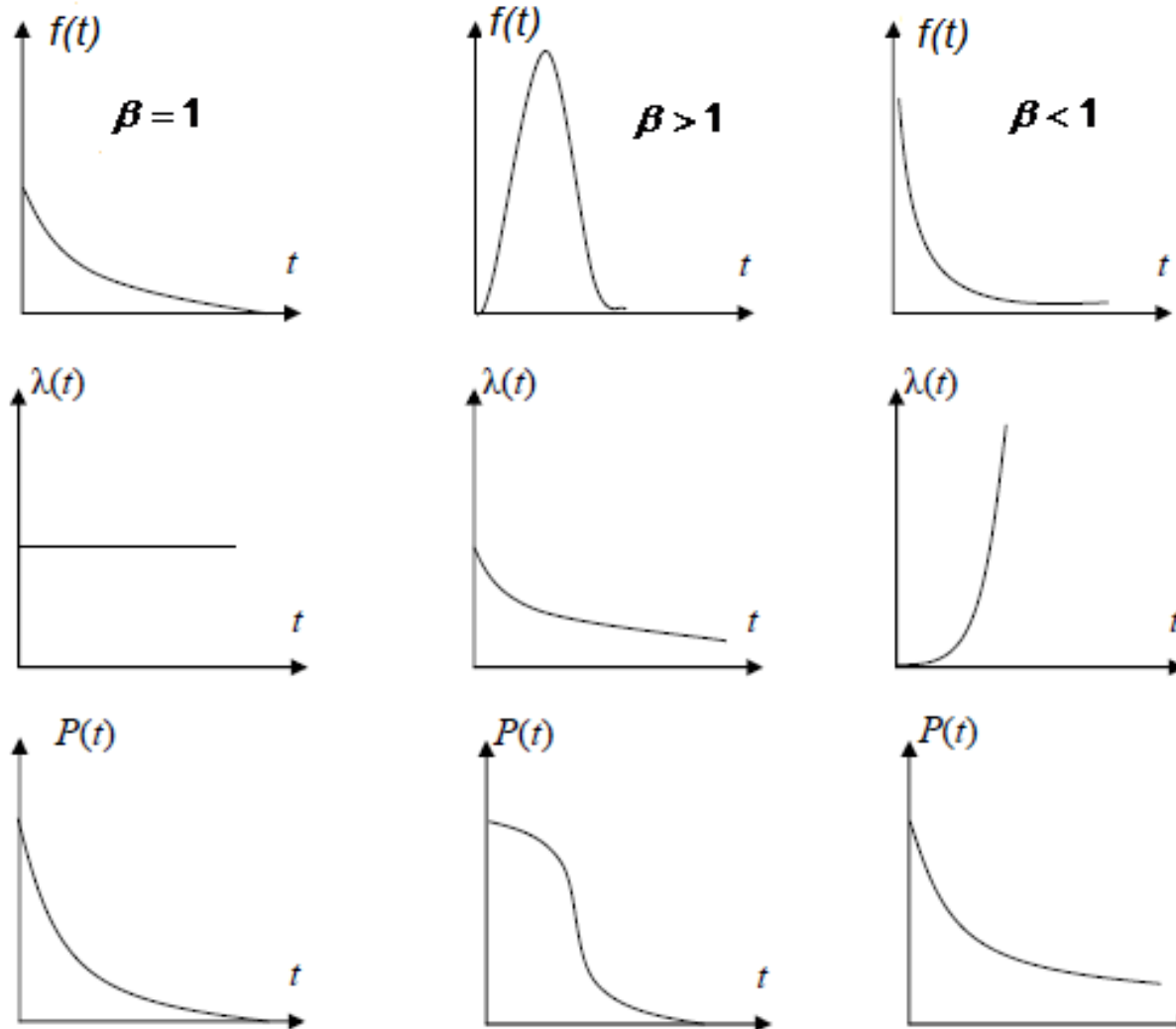
$$\lambda(t) = f(t)/P(t) = \alpha\beta t^{\beta-1}$$

Средно време на безотказна работа

$$T_{cp}(t) = \int_0^\infty P(t)dt = \Gamma\left(\frac{1}{\beta} + 1\right)\alpha^{-1/\beta}$$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ВЕЙБУЛОВО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ВЗ)

ИНОВА

КНИ

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ВЕЙБУЛОВО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ВЗ)

ОСОБЕНОСТИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО:

- за изследване характеристиките на полупроводникови прибори ($\lambda < 1$)
- за оценка от ускорени изпитвания на електронни компоненти във форсирани режими от износване
- за оценка на загуба на време за отстраняване на отказ
- за оценка на надеждността в периода на “детска смъртност” ($\lambda < 1$)
- за оценка при износване и стареене

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ГАМА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ГЗ)

Плътност на вероятността pdf

$$f(t) = \frac{\alpha^\beta t^{\beta-1}}{\Gamma(\beta)} \exp(-\alpha t)$$

където параметрите α и β (цяло число) са положителни числа, а

$\Gamma(\beta) = (\beta - 1)!$ е Гама функция на Ойлер

Основни характеристики:

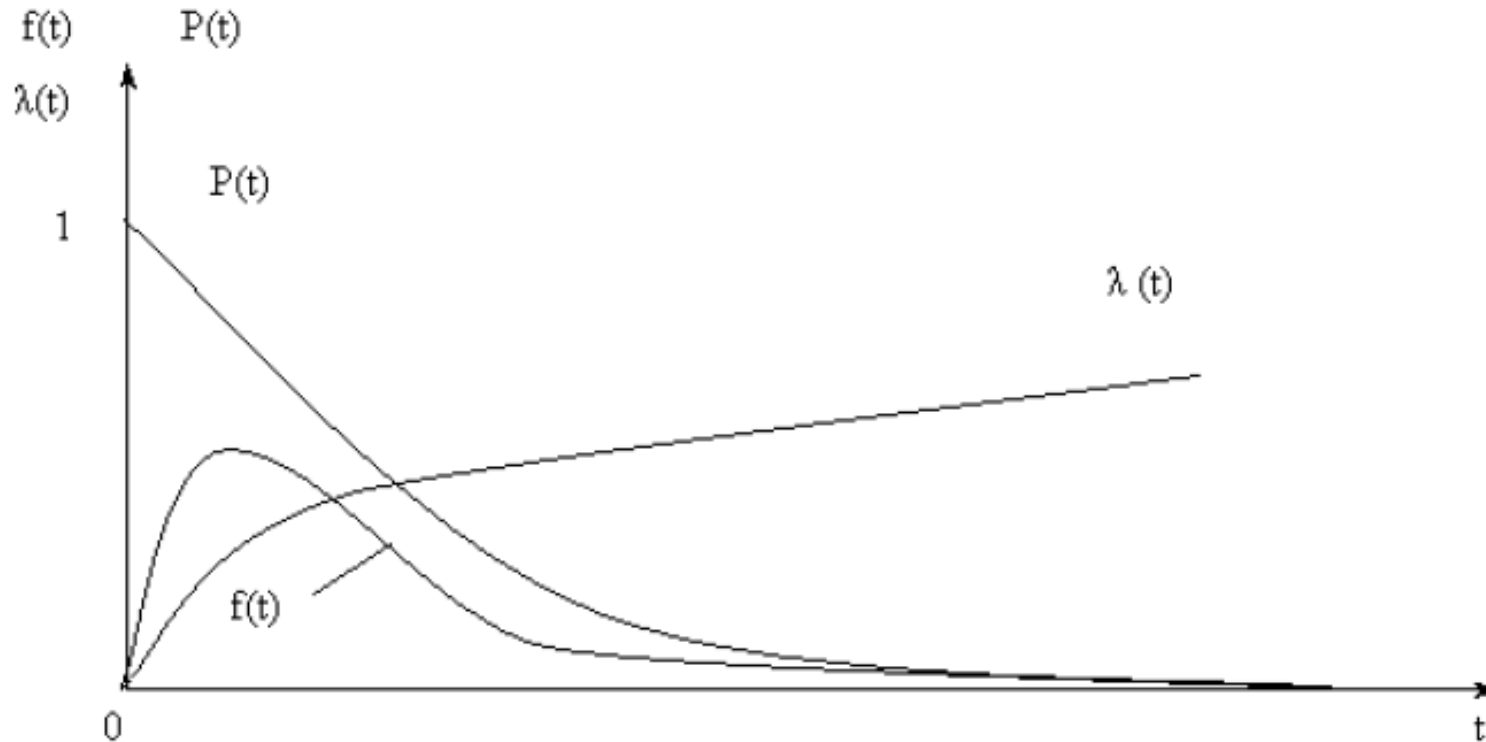
- Математическо очакване $T_{cp} = \beta/\alpha$
- Дисперсия $D = D\{T\} = \beta/\alpha^2$

При $\beta = 1$ се преобразува в експоненциално разпределение

При $\beta > 1$ се преобразува в нормално разпределение

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ГАМА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ГЗ)

$$P(t) = e^{-\alpha t} \sum_{i=1}^{k-1} \frac{(\alpha t)^i}{i!}$$

$$\lambda(t) = \frac{\alpha^\beta t^{\beta-1}}{(\beta-1)! \sum_{i=1}^k \frac{(\alpha t)^i}{i!}}$$

$$T_{cp} = \int_0^{\infty} P(t) dt = \frac{\beta}{\alpha}$$

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

ГАМА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ (ГЗ)

ОСОБЕНОСТИ НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕТО:

- за оценка характеристиките на надеждност на електронни компоненти и изделия в началния период на експлоатация ($\lambda > 1$)
- за изследване на електромеханични и механични устройства
- за изследване на елементи на високонадеждна електронна апаратура с намаляваща във времето интензивност на отказите ($\lambda < 1$)
- описва разпределението на времената до отказ на електронни системи, резервирани със заместване, когато времето до отказ на основния и на резервирания елемент се описват с експоненциално разпределение – параметърът λ е равен на общия брой системи

ЗАКОНИ В НАДЕЖДНОСТТА ЗА НЕПРЕКЪСНАТИ РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ

РАЗПРЕДЕЛЕНИЯ НА РЕЛЕЙ И НА χ^2 (КСИ КВАДРАТ)

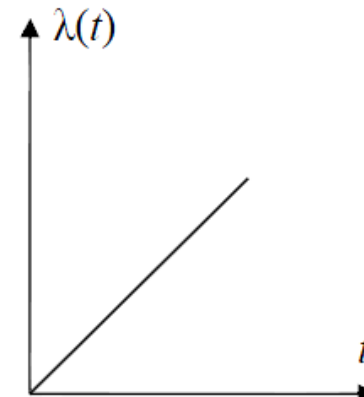
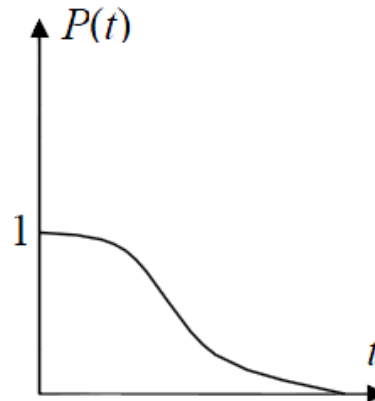
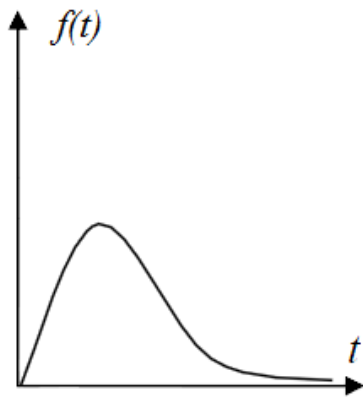
$$P(t) = \exp(-t^2/2\sigma^2)$$

$$\lambda(t) = t/\sigma^2$$

където σ е дисперсия
на времето за
безотказна работа

$$f(t) = (t/\sigma^2) \exp(-t^2/2\sigma^2)$$

$$T_{cp} = \sigma \sqrt{\pi/2}$$

Използва се за описание характеристиките на надеждността на електронни компоненти с явно изразен ефект на стареене